Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100486

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вівсяна Ірина Володимирівна
2. Vivsiana Iryna Volodimirivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-01-2022

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Комунальне некомерційне підприємство "Бучацька міська лікарня" Бучацької міської ради

Код за ЄДРПОУ: 02000547

Місцезнаходження: вул. Генерала Шухевича, 48, м. Бучач, Бучацький р-н., Тернопільська обл., 48402, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 58.601.049

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.03.53

Тема дисертації:

1. Патогенетичні особливості перебігу цукрового діабету 2 типу у поєднанні з ожирінням та артеріальною гіпертензією
2. The pathogenetic features of the course of type 2 diabetes mellitus combined with obesity and arterial hypertension

Реферат:

1. У дисертації наведено нове, науково-обгрунтоване теоретичне узагальнення та здійснено розв’язання актуального завдання, яке полягає у встановленні основних патогенетичних особливостей коморбідного перебігу цукрового діабету 2 типу у поєднанні з ожирінням та артеріальною гіпертензією. Встановлено вірогідно вищі значення інсуліну та HOMA індексу при поєднаному перебігу цукрового діабету 2 типу (ЦД2) з надмірною масою тіла та артеріальною гіпертензією проти даних при ЦД2 та нормальній масі тіла ($p<0,05$). Показано, що на вуглеводний обмін при ЦД2 впливає як артеріальна гіпертензія, так і індекс маси тіла, що

підтверджується встановленими вірогідними змінами показників вуглеводного обміну. Відмічено, що як надмірна маса тіла/ожиріння, так і артеріальна гіпертензія впливають на вираженість порушень ліпідного обміну, проте у міру збільшення індекса маси тіла зростає кількість хворих на ЦД2 з дисліпідеміями, які характеризуються виходом за межі цільових значень рівня триацилгліцеролів (ТГ) та холестеролу не ліпопротеїнів високої щільності (ХС-не-ЛПВЩ), тоді як у більшості пацієнтів із ЦД2 та артеріальною гіпертензією за межі цільових значень виходить лише концентрація ТГ. Запропоновано оптимальні граничні точки ROC кривої для значень ліпідного профілю, які визначають відносний ризик макроваскулярних ускладнень у пацієнтів із ЦД2 в поєднанні з субклінічним гіпотиреозом: ТГ>1,65 ммоль/л, ХС-не-ЛПВЩ>3,74 ммоль/л і залишкового холестеролу (РХС)>0,74 ммоль/л. Встановлено, що наявність алелі С гена IRS1 (rs2943640) як в гомозиготному, так і в гетерозиготному станах може підвищувати ризик виникнення коморбідного перебігу цукрового діабету 2 типу, ожиріння та артеріальної гіпертензії. Показано, що у хворих на ЦД2 незалежно від наявності С чи А алеля гена IRS1 (rs2943640) на показники вуглеводного обміну впливає коморбідність, зокрема, ожиріння та артеріальна гіпертензія. Аналіз показників ліпідограми залежно від наявності алелей С/А гена IRS1 (rs2943640) у хворих, включених у дослідження, показав вірогідно нижчу концентрацію ХС ЛПВЩ (на 20,3 %, p=0,029) та вищу ХС-не-ЛПВЩ (на 39,4 %, p=0,042) у носіїв С алелі, стосовно носіїв А алелі гена IRS1 (rs2943640). Встановлено, що у носіїв С алелі гена IRS1 вірогідно вища концентрація ТГ (на 164,6 %) та РХС (на 161,4 %) у хворих на ЦД2 та ожиріння, стосовно пацієнтів з ЦД2. При цьому у носіїв СС генотипу найвищю виявляється концентрація ЗХС, ХС ЛПНЩ, ТГ, ХС-не-ЛПВЩ та РХС, а найнижчими – рівень ХС ЛПВЩ, стосовно носіїв СА і АА генотипів гена IRS1 (rs2943640). У хворих на коморбідний перебіг ЦД2, ожиріння та АГ, носіїв АА генотипу, стосовно пацієнтів з ЦД2 вірогідно вища концентрація ЗХС (на 27,5 %), ХС ЛПНЩ (на 36,3 %), ТГ (на 119,6 %), ХС-не-ЛПНЩ (на 49,8 %) та РХС (на 119,6 %), вірогідно нижча – концентрація ХС ЛПВЩ (на 29,1 %).

2. The dissertation presents a new, scientifically established theoretical generalization and solution of the current problem, which was to establish the main pathogenetic features of the comorbid course of type 2 diabetes mellitus combined with obesity and arterial hypertension. Significantly higher values of insulin and HOMA index were found in the combined course of type 2 diabetes mellitus (T2DM) with overweight and arterial hypertension against the data in T2DM and normal body weight ($p<0.05$). It was shown that carbohydrate metabolism in T2DM is affected by both arterial hypertension and body mass index, which is confirmed by the established significant changes of carbohydrate metabolism indices. It was noted that both overweight/obesity and arterial hypertension affect the severity of lipid metabolism disorders, but as the body mass index increases, the number of T2DM patients with dyslipidemia increases too, characterized by exceeding the target levels of triacylglycerols (TG) and non-high-density lipoprotein cholesterol (non-HDL-C), while in most patients with T2DM and arterial hypertension, only the concentration of TG exceeds the target values. Optimal cut-off points of a ROC curve for lipid profile values were proposed, which determine the relative risk of macrovascular complications in patients with T2DM in combination with subclinical hypothyroidism: TG > 1.65 mmol/L, non-HDL-C > 3.74 mmol/L and remnant cholesterol (RC)>0.74 mmol/L. It was established that the presence of the C allele of the IRS1 gene (rs2943640) in both homozygous and heterozygous states may increase the risk of comorbid course of T2DM, obesity and arterial hypertension. It was shown that in T2DM patients, regardless of the presence of C or A allele of the IRS1 gene (rs2943640), carbohydrate metabolism indices are affected by comorbidity, in particular, obesity and arterial hypertension. Analysis of lipid profile indices, depending on the presence of C/A alleles of the IRS1 gene (rs2943640) in patients, included in the study, showed a significantly lower concentration of HDL-C (by 20.3 %, $p = 0.029$) and higher concentration of non-HDL-C (by 39.4 %, $p = 0.042$) in carriers of the C allele, in relation to carriers of the A allele of the IRS1 gene (rs2943640). The carriers of the C allele of the IRS1 gene were found to have significantly higher concentrations of TG (by 164.6 %) and RC (by 161.4 %) in T2DM patients and obesity in relation to patients with T2DM. At the same time, the carriers of CC genotype have the highest concentration of TC, LDL-C, TG, non-HDL-C and RC, and the lowest levels of HDL-C, relative to carriers of CA and AA genotypes of the IRS1 gene (rs2943640). Patients with comorbid course of T2DM, obesity and hypertension, carriers of the AA genotype, compared to patients with T2DM have significantly higher concentrations of TC (by 27.5 %), LDL-C (by 36.3 %), TG

(by 119.6 %), non-LDL-C (by 49.8 %) and RC (by 119.6 %), significantly lower - the concentration of HDL-C (by 29.1 %).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марущак Марія Іванівна
2. Marushchak Mariya Ivanivna

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Купновицька Ірина Григорівна
2. Kupnovitska Iryna Grigorivna

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хухліна Оксана Святославівна
2. Khukhlina Oksana Svyatoslavivna

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ярема Надія Іванівна
2. Yarema Nadiya Ivanivna

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кліщ Іван Миколайович
2. Klishch Ivan Mukolayovich

Кваліфікація: к. мед. н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Андрейчин Сергій Михайлович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Андрейчин Сергій Михайлович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.